

عنوان	" کاربست یادگیری معکوس در فعالیت انس با قرآن در خانه "
ضرورت برنامه و مستندات	<p>دین اسلام، راه هدایت انسان‌ها به سوی کمال و رستگاری است. خداوند با هدایت خود، انسان را به راه و مسیر حرکت به سوی کمال راهنمایی می‌کند. یکی از منابع أخذ معارف اسلامی، قرآن کریم است. قرآن کریم کتاب هدایت انسان‌ها است.</p> <p>مهم‌ترین رسالت تعلیم و تربیت در نظام اسلامی، " تعمیق معرفت و ایمان دانش‌آموزان به (اعتقادات، اخلاق و احکام الهی) و معرفت و ایمان به دین اسلام " است. قرآن کریم، به عنوان منبع وحی الهی و منبع اصلی اعتقادات، اخلاق و احکام در دسترس ماست. توانایی خواندن همراه با درک معنا، تدبّر در قرآن و انس با آن، سبب ورود هر فرد مسلمان به دریای معارف اسلامی می‌شود. کلاس درس معکوس در چند سال اخیر در دنیای آموزش حسابی سروصدا به پا کرده است و اکنون در ایران و در سراسر دنیا در حال رشد و استقبال است. تمام معلمانی که در سراسر جهان از روش یادگیری معکوس استفاده می‌کنند آن را تحولی شگرف در شیوه‌های آموزشی می‌دانند که ضمن کم کردن از زمان آموزش، برآیند و نتیجه بهتری دارد.</p> <p>در کلاس معکوس قوه کنجکاوای دانش‌آموزان برانگیخته می‌شود و به طرح پرسش‌های پژوهش‌محور می‌پردازند. برای داشتن یک کلاس معکوس خوب باید موارد مختلفی از جمله همکاری، آموزش دانش‌آموز محور، فضای مناسب، زمان کافی، پشتیبانی فنی و بازتاب متفکرانه به کار گرفته شود. نتایج حاصل نشان می‌دهد که دانش‌آموزان با گوش دادن به محتوای صوتی اغلب پرسش‌های متفکرانه و کامل‌تری می‌پرسند و روش مطالعه خود را تغییر می‌دهند و شوق به یادگیری و خلاقیت‌شان تقویت می‌شود. (رشد معلم، ۲۴ اردیبهشت ۱۳۹۶)</p> <p>به همین دلیل ضرورت دارد آموزش قرآن همراه با جذابیت و ایجاد علاقه همراه باشد. همانطور که در فصل اول و دوم سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، بندهای ۱،۲،۵،۷ از فصل پنجم سند و بند ۱۵ از فصل ششم سند همچنین راهکارهای ۱-۱ و ۱-۲ سند تحول بنیادین آموزش و پرورش به این مهم اشاره دارد.</p>
اهداف کیفی	<ul style="list-style-type: none"> - اخذ تجربیات و بسط ایده‌ها دبیران قرآن و ارائه راهکارهایی نو و خلاقانه جهت افزایش و تقویت ایمان و باور قلبی و بصیرت در دانش‌آموزان. - لزوم تأکید بر تفکر و تدبّر در آیات الهی و انس هر بیشتر دانش‌آموزان با قرآن کریم و تأثیر آن بر رفتار دانش‌آموزان با کاربرد سؤالات عملکردی در درس قرآن به گونه‌ای که فراتر از حیطه دانش و درک و فهم باشد (حیطه‌های کاربرد، تجزیه تحلیل، ترکیب، ارزشیابی). - رشد حرفه‌ای دبیران در فعالیت‌های نوین یاددهی - یادگیری. - اشتراک تجربیات خلاقانه دبیران با هدف انس بیشتر دانش‌آموزان با قرآن کریم در خانه و تأثیرات آن بر خانواده.
اهداف کمی	<p>مشارکت حداقل ۵۰ درصدی دبیران</p>
پیشینه اجرا	<p>- این طرح سابقه اجرایی ندارد.</p>
تعریف عملیاتی برنامه (شرح اجرای برنامه)	<p>اصطلاح یادگیری معکوس (Flipped Learning یا کلاس معکوس) یعنی: «در کلاس درس معکوس، شیوه متداول تدریس وارونه می‌شود و به جای اینکه تکالیف در خانه و تدریس در مدرسه و کلاس درس انجام شود، دانش‌آموزان درس را در خانه و از طریق ویدیو یا صوت می‌آموزند، که معلم از پیش آماده کرده و در اختیار آن‌ها قرار داده است و در کلاس به انجام تکالیف و پرسش و پاسخ می‌پردازند. در این روش معلم لقمه را نمی‌جود و در دهان دانش‌آموز نمی‌گذارد، بلکه در کلاس، معلم موضوع کلی را مطرح می‌کند و دانش‌آموزان موظفاند درباره آن فکر و تحقیق کنند و مطالبی را که فهمیده‌اند در کلاس برای یکدیگر توضیح دهند؛ سپس معلم آن را تدریس می‌کند.» (رشد معلم، ۲۴ اردیبهشت ۱۳۹۶)</p> <p>گام‌های وارونه کردن کلاس‌های سنتی عبارتند از:</p> <p>گام اول: گزینش بخش‌هایی از مفاهیم درسی که با مدل چرخشی نزدیکی بیشتری دارند.</p> <p>گام دوم: داشتن طرح درس با الگوی کلاس معکوس و فیلم و محتوای آموزشی مورد نیاز</p> <p>نکته ۱: هماهنگی بین محتوای خارج و داخل کلاس و همچنین هماهنگی بین محتوای آموزشی و نیازهای دانش‌آموزان</p> <p>گام سوم: جلسه قبل از آموزش فیلم‌ها و محتوای آموزشی را در اختیار دانش‌آموزان قرار دهید. (از دانش‌آموزان بخواهید فیلم تدریس را تا جلسه بعد نگاه کنند. در هر زمان و هر مکانی و به هر تعداد که دوست داشتند)</p> <p>گام چهارم: تشویق و ترغیب دانش‌آموزان به انجام فعالیت‌هایی در خارج از کلاس درس (تمرین‌ها و تکالیفی برای کار در خانه به دانش‌آموز بدهید. این تکالیف باید خیلی خیلی کم باشند).</p>

<p>گام پنجم: در جلسه بعد سر کلاس فقط به بررسی تکالیف و حل تمرین‌های بیشتر می‌پردازید.</p> <p>نکته ۲: اگر دانش‌آموزی فیلم را نگاه نکرده بود یا هنوز یاد نگرفته بود با کمک دانش‌آموزان دیگر و شما می‌تواند جبران کند.</p> <p>به طور کلی در شیوه‌ی تدریس معکوس، آموزش مستقیم از طریق فیلم یا وسایل آموزشی دیگر و قبل از کلاس انجام می‌شود و در ساعت کلاس کارگروهی و رسیدگی به نیازهای فردی صورت می‌گیرد.</p> <p>انتظار است در این برنامه همکاران ارجمند با تهیه محتوای آموزشی جدید برای فعالیت انس با قرآن در خانه که شامل یکی یا چند مورد مانند (فیلم آموزشی، محتوای الکترونیکی یا صوتی، طراحی بازی و سرگرمی و...) باشد را تدوین نموده و آن را در اختیار دانش‌آموزان قرار دهند. تا در خانه آن را مطالعه نمایند. اگر خانواده هم به گونه‌ای درگیر این بسته آموزشی شود تاثیرات بیشتری در پی خواهد داشت.</p> <p>جلسه بعد دبیر با انجام تکالیف و تمرین به پرسش و پاسخ، تکرار و ممارست، بحث و گفت‌وگو و... جهت تثبیت یادگیری همراه با رویکرد خلاقانه در ارزشیابی تکوینی و پایانی تدریس، شرایط علاقه مندی دانش‌آموزان را فراهم می‌نماید.</p> <p>این برش از کلاس درس نیاز به طراحی آموزشی از پیش تعیین شده دارد که دبیر محترم باید آن را در قالب فرم شماره دو ضمیمه شیوه نامه تهیه نماید.</p>																	
<p>ویژه سرگروه‌ها و اعضای گروه استان‌ها، شهرستان‌ها و مناطق.</p>	<p>گستره برنامه</p>																
<table border="1"> <tr> <td data-bbox="119 772 347 840">نیمه اول آذر ماه ۹۷</td> <td data-bbox="347 772 1321 840">ارسال برنامه عملیاتی و شیوه نامه به استان‌ها از طرف دبیرخانه قرآن و معارف اسلامی</td> </tr> <tr> <td data-bbox="119 840 347 907">آذر ماه ۹۷</td> <td data-bbox="347 840 1321 907">ارسال برنامه عملیاتی و شیوه نامه توسط استان‌ها به مناطق و شهرستان‌های تابعه</td> </tr> <tr> <td data-bbox="119 907 347 1019">آذر ماه ۹۷</td> <td data-bbox="347 907 1321 1019">توجیه، تبیین و آموزش کلاس درس معکوس و نحوه طراحی آموزش توسط دبیرخانه از طریق ویدیو کنفرانس و محتواهای آموزشی</td> </tr> <tr> <td data-bbox="119 1019 347 1086">دی ماه ۹۷</td> <td data-bbox="347 1019 1321 1086">توجیه و تبیین دبیران استان توسط سرگروه های آموزشی استان</td> </tr> <tr> <td data-bbox="119 1086 347 1153">بهمن ماه ۹۷</td> <td data-bbox="347 1086 1321 1153">اجرای عملی برنامه</td> </tr> <tr> <td data-bbox="119 1153 347 1220">اسفند ۹۷</td> <td data-bbox="347 1153 1321 1220">ارسال آثار به استان توسط گروه‌های شهرستان‌ها و مناطق</td> </tr> <tr> <td data-bbox="119 1220 347 1288">۱۵ فروردین ۹۸</td> <td data-bbox="347 1220 1321 1288">ارسال اثر برگزیده استان به دبیرخانه کشوری</td> </tr> <tr> <td data-bbox="119 1288 347 1355">اردیبهشت ماه ۹۸</td> <td data-bbox="347 1288 1321 1355">بررسی آثار ارسالی توسط دبیرخانه کشوری و اعلام نتایج</td> </tr> </table>	نیمه اول آذر ماه ۹۷	ارسال برنامه عملیاتی و شیوه نامه به استان‌ها از طرف دبیرخانه قرآن و معارف اسلامی	آذر ماه ۹۷	ارسال برنامه عملیاتی و شیوه نامه توسط استان‌ها به مناطق و شهرستان‌های تابعه	آذر ماه ۹۷	توجیه، تبیین و آموزش کلاس درس معکوس و نحوه طراحی آموزش توسط دبیرخانه از طریق ویدیو کنفرانس و محتواهای آموزشی	دی ماه ۹۷	توجیه و تبیین دبیران استان توسط سرگروه های آموزشی استان	بهمن ماه ۹۷	اجرای عملی برنامه	اسفند ۹۷	ارسال آثار به استان توسط گروه‌های شهرستان‌ها و مناطق	۱۵ فروردین ۹۸	ارسال اثر برگزیده استان به دبیرخانه کشوری	اردیبهشت ماه ۹۸	بررسی آثار ارسالی توسط دبیرخانه کشوری و اعلام نتایج	<p>تقویم اجرایی</p>
نیمه اول آذر ماه ۹۷	ارسال برنامه عملیاتی و شیوه نامه به استان‌ها از طرف دبیرخانه قرآن و معارف اسلامی																
آذر ماه ۹۷	ارسال برنامه عملیاتی و شیوه نامه توسط استان‌ها به مناطق و شهرستان‌های تابعه																
آذر ماه ۹۷	توجیه، تبیین و آموزش کلاس درس معکوس و نحوه طراحی آموزش توسط دبیرخانه از طریق ویدیو کنفرانس و محتواهای آموزشی																
دی ماه ۹۷	توجیه و تبیین دبیران استان توسط سرگروه های آموزشی استان																
بهمن ماه ۹۷	اجرای عملی برنامه																
اسفند ۹۷	ارسال آثار به استان توسط گروه‌های شهرستان‌ها و مناطق																
۱۵ فروردین ۹۸	ارسال اثر برگزیده استان به دبیرخانه کشوری																
اردیبهشت ماه ۹۸	بررسی آثار ارسالی توسط دبیرخانه کشوری و اعلام نتایج																
<p>ارزشیاب: دبیرخانه‌ی قرآن و معارف اسلامی متوسطه دوره اول.</p> <p>شاخص ارزشیابی: فرم ارزیابی تنظیم شده توسط دبیر خانه.</p>	<p>ارزشیابی</p>																